

Quickscan Wet natuurbescherming t.b.v. amovering woonhuis en schuurtje Appellaan 12

Projectnummer 202601

5 februari 2020

Auteur

Opdrachtgever

Appellaan 12
3481 GV Harmelen

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 WETTELIJK KADER	3
1.3 DOEL ONDERZOEK	4
1.4 LEESWIJZER	4
2. WERKWIJZE	5
3. BUREAUSTUDIE	6
3.1 GEBIEDSBESCHERMING	6
3.2 SOORTBESCHERMING	8
4. RESULTATEN VELDBEZOEK	10
5. TOETSING VAN HET PROJECT AAN DE NATUURWAARDEN	13
5.1 BESCHRIJVING GEPLANEDE ACTIVITEIT	13
5.2 TOETSING GEBIEDSBESCHERMING	13
5.3 TOETSING SOORTBESCHERMING	14
5.3.1 <i>Planten</i>	14
5.3.2 <i>Ongewervelden</i>	14
5.3.3 <i>Vissen</i>	14
5.3.4 <i>Amfibieën</i>	14
5.3.5 <i>Reptielen</i>	14
5.3.6 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	14
5.3.7 <i>Vleermuizen</i>	15
5.3.8 <i>Vogels</i>	15
6. MITIGERENDE MAATREGELEN	16
7. CONCLUSIES	18
LITERATUUR	19

Bijlage 1 Wettelijk kader

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

is voornemens om hun bestaande huis en naastgelegen schuurtje te amoveren en een nieuw woonhuis te bouwen. Buijs Eco Consult B.V. heeft in opdracht van een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming verricht naar de effecten op voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten en gebiedsbescherming.

Afbeelding 1.1 ligging plangebied

1.2 Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van deze natuurwetgeving is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade aan (zwaardere) beschermde soorten niet te voorkomen is, is een ontheffing noodzakelijk of vergunning indien gebiedsbescherming in het geding is. (Zie bijlage 1 voor nadere toelichting van het Wettelijk Kader).

1.3 Doel onderzoek

Het doel van deze quickscan is het analyseren of in het plangebied welke beschermde natuurwaarden al aanwezig zijn. Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van eventuele strijdigheden die door de voorgenomen ingreep/ontwikkeling met de huidige (en per 01/01/2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming kunnen ontstaan. En verder het bepalen of de aanvraag van een vergunning/ontheffing (gebiedsbescherming/soortbescherming).

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de werkwijze. Hoofdstuk 3 omschrijft het plangebied, het gebruik en de huidige status. Hoofdstuk 4 gaat in op de resultaten van het veldbezoek. Hoofdstuk 5 beschrijft de toetsing van de ingreep aan Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 6 beschrijft de mitigerende maatregelen en hoofdstuk 7 omschrijft de conclusies en aanbevelingen. De wettelijke achtergronden van de Wet natuurbescherming zijn beschreven in bijlage 1.

2. Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming op te sporen bij herinrichting van /aanpassingen in het gebied dient er een antwoord te komen op de volgende vragen:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Onder welk beschermingsregime vallen deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten? En geldt wellicht een algemene vrijstelling voor een of meerdere soorten?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden, of kan gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden worden de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Verkenning beschikbare gegevens

De eerste werkstap bestaat uit een check op aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten op basis van verspreidingsgegevens van mogelijk voorkomende beschermde plant- en diersoorten (bureaustudie).

Stap 2. Veldbezoek

Er is op 26 januari 2020 een veldbezoek overdag gebracht aan het plangebied en de omgeving. Hierbij is op, basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de algemene beschrijving van de voorgenomen ingreep, potentiebeoordeling en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 de (mogelijke) effecten (vernietiging, doden verstoring, vernieling) op de aangetroffen en verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4 Conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de aanwezige soorten

Op basis van stap 1 tot en met 3 worden conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Wet natuurbescherming artikelen 3.1, 3.5 en 3.10, en de te nemen vervolgstappen.

3. Bureaustudie

Het plangebied ligt aan de Appelweg 12 in Harmelen in de provincie Utrecht ten westen van Utrecht en ten oosten van Woerden (zie afbeelding 3.1).

Afbeelding 3.1 Ligging plangebied (bron achtergrond Provincie Utrecht)

3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het plangebied ligt op meer dan 7 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen (zie figuur 3.1)

Afbeelding 3.2 Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen (bron: Provincie Utrecht).

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Het plangebied grenst niet aan Natuur Netwerk Nederland dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn als NNN bevinden zich op meer dan 250 meter en 300 meter van het plangebied en zijn ruimtelijke gescheiden van het plangebied door overige bebouwing en een spoorlijn (zie figuur 3.3).

Afbeelding 3.3 Ligging plangebied (gele speld) ten opzichte van NNN gebied (bron: Provincie Utrecht)

3.2 Soortbescherming

Op basis van verspreidingsatlassen is het voorkomen van beschermde soorten bekend. Hieronder wordt per soortgroep een samenvatting gepresenteerd.

Planten

In de directe omgeving van de te amoveren bebouwing komen geen beschermde planten voor.

Ongewervelden

In de directe omgeving van het tracé is het voorkomen van beschermde ongewervelden niet bekend

Vissen

Langs het huis loopt een watergang waar algemeen voorkomende vissen in voorkomen zoals rietvoorn en stekelbaars.

Amfibieën

Langs het huis loopt een watergang waar algemeen voorkomende amfibieën als gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander kunnen voorkomen. In het bosgebied ten noorden van huis is een bosperceel waar deze amfibieën landbiotoop hebben.

Reptielen

Binnen het plangebied is het voorkomen van beschermde reptielen niet bekend, recentelijke waarnemingen van ringslangen ontbreken.

Grondgebonden zoogdieren

In de nabijheid van het plangebied kunnen soorten voorkomen als wezel, hermelijn en bunzing alsmede licht beschermde algemeen voorkomende muizen. Geschikt habitat binnen het plangebied ontbreekt voor deze soorten.

Vleermuizen

Bomen en overige opgaande beplanting ontbreekt binnen het te amoveren plangebied. Het huis zelf kan gebruikt worden door vleermuizen (met name gewone dwergvleermuis en/of laatvlieger. De naastliggende opgaande beplanting (naast spoor) kan door vleermuizen als foerageerhabitat gebruikt worden.

Vogels

Broedvogels met een jaarrond beschermde nesten zijn niet bekend. Op basis van ligging in landelijk gebied en groenstructuren kunnen huismussen voorkomen.

4. Resultaten veldbezoek

De planlocatie is op 26 januari door [REDACTED] bezocht in het kader van de quickscan. Het terrein is onderzocht op de aanwezigheid van groeiplaatsen van hogere planten en het voorkomen van fauna, die volgens de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. Hierbij zijn geen wezenlijke verschillen ontdekt ten opzichte van de bureaustudie vermeld in paragraaf 3.2.

Afbeelding 4.1 Impressie plangebied

Afbeelding 4.2 impressie plangebied

Afbeelding 4.3 impressie plangebied

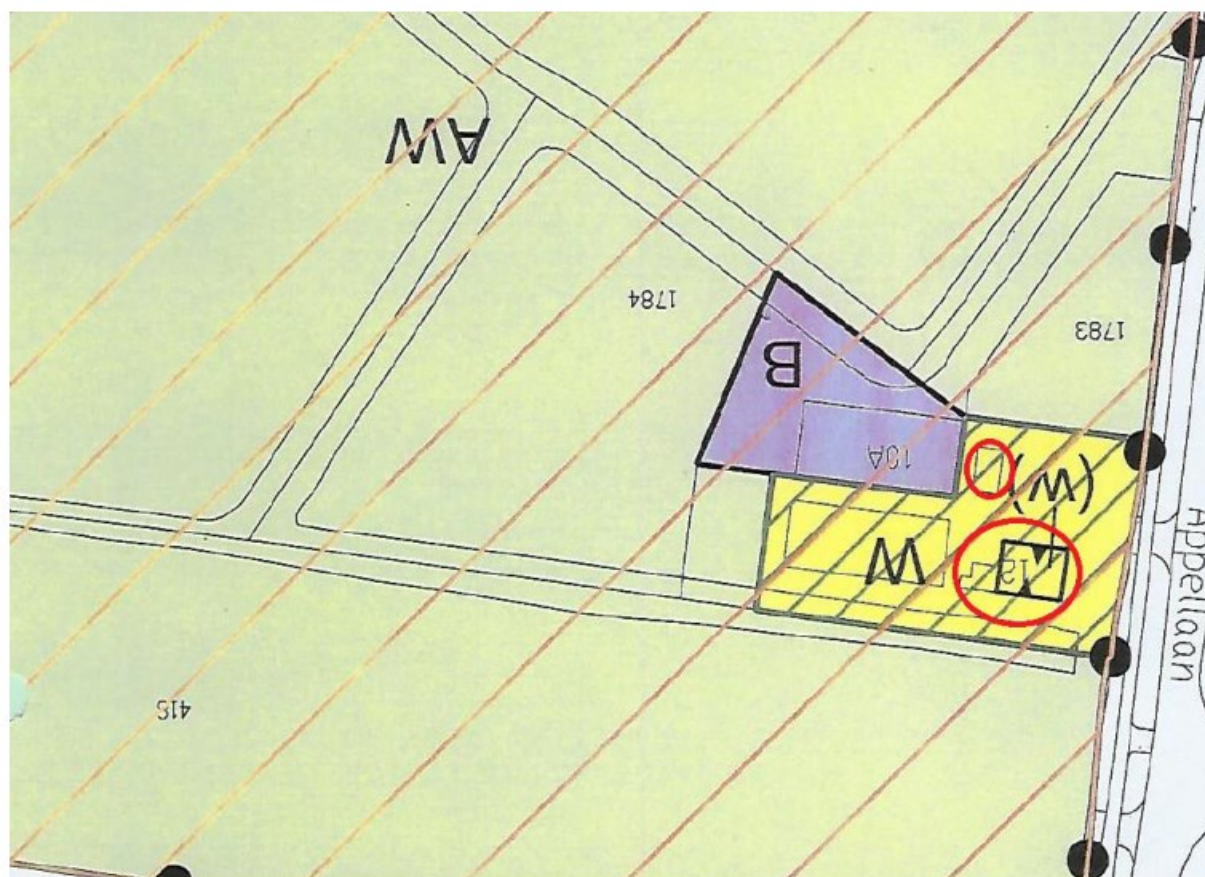
Afbeelding 4.4 impressie plangebied

5. Toetsing van het project aan de Natuurwaarden

5.1 Beschrijving geplande activiteit

Het voornemen is om de rood omlijnde gebouwen in figuur 5.1 te amoveren en een nieuw woonhuis te realiseren.

Afbeelding 5.1 Te amoveren gebouwen (rood omlijnd)

5.2 Toetsing gebiedsbescherming

Natura 2000

De werkzaamheden grenzen niet aan Natura 2000, het dichtstbijzijnde gebied (Oostelijke Vechtplassen) is op meer dan 7 km van het plangebied. Effecten op de instandhoudingsdoelen kunnen hierdoor op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

De werkzaamheden vinden plaats buiten de 100 meter invloedzone van Natuur Netwerk Nederland en zijn bovendien ruimtelijk gescheiden van het plangebied door overige bebouwing, bosschage en een spoorlijn. Effecten op het NNN kunnen hierdoor op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

5.3 Toetsing soortbescherming

5.3.1 Planten

Wegens het ontbreken van beschermde planten kunnen effecten op planten op voorhand worden uitgesloten. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde planten

5.3.2 Ongewervelden

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde ongewervelden. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde ongewervelden.

5.3.3 Vissen

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde soorten vissen. Er zijn geen werkzaamheden aan watergangen voorzien. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde soorten vissen.

5.3.4 Amfibieën

Het plangebied heeft geen betekenis voor de strikt beschermde amfibieën. Alleen algemeen voorkomende (nationaal beschermde) amfibieën worden verwacht waar voor een vrijstelling geldt voor de verbodsbepalingen gesteld in de Wet Natuurbescherming. Er zijn geen werkzaamheden aan de aanwezige watergang en landbiotoop aan overzijde watergang voorzien. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten amfibieën.

5.3.5 Reptielen

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikt beschermde soorten reptielen. Waarnemingen en habitat in de vorm van broeihopen voor ringslang ontbreken. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van strikt beschermde soorten reptielen.

5.3.6 Grondgebonden zoogdieren

Vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaardere beschermde soorten (kleine marterachtigen) komen niet voor binnen het gebied dat geamoveerd wordt. De ingreep kan wel leiden tot verstoring van verblijfplaatsen van algemeen voorkomende kleine grondgebonden zoogdieren van nationaal beschermde soorten, zoals veldmuis en huisspitsmuis. Hiermee kunnen verbodsbepalingen worden overtreden voor deze soorten. Voor betreffende nationaal beschermde soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Er is voor deze soorten dus geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van de genoemde soorten, omdat de ingreep te beperkt is en het aantal dieren dat hiermee gemoeid is bijzonder klein is. De ingreep heeft daarom geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van grondgebonden zoogdieren.

5.3.7 Vleermuizen

Het woonhuis heeft geen open stootvoegen maar via de betimmering van het dak en nokpannen is de spouwmuur en ruimte achter de dakpannen beschikbaar voor vleermuizen. Omdat de aanwezigheid van vleermuizen niet met zekerheid kan worden uitgesloten is nader onderzoek naar de aanwezigheid en functies voor vleermuizen is hiermee noodzakelijk. Hiervoor dienen 3 voorjaarsbezoeken en 2 najaarsbezoeken te worden gebracht aan het plangebied. Effecten op de gunstige staat van instandhouding worden niet aannemelijk geacht aangezien er voldoende alternatieve bebouwing in de omgeving aanwezig is.

5.3.8 Vogels

Het dak van het woonhuis is ondanks de aanwezigheid van vogelschroten geschikt voor bewoning door huismus. Tijdens het veldbezoek was eveneens een roepend mannetje aanwezig in de dakgoot (zie figuur 5.2). Om effecten op huismus nader te kunnen bepalen dienen 3 bezoeken in de juiste periode (voorjaar) te worden gebracht. Deze bezoeken kunnen deels worden gecombineerd met het vleermuisonderzoek.

Afbeelding 5.2 Roepend mannetje huismus in dakgoot te amoveren woonhuis

6. Mitigerende maatregelen

Vanwege het potentiële voorkomen van huismussen en vleermuizen heeft de initiattiefnemer op 31 januari 2020 op advies van ons reeds 2 mussenhotels, en 4 vleermuiskasten geplaatst op de nog te handhaven gebouwen in directe nabijheid, maar op gepaste afstand, van de te amoveren opstallen (zie figuur 6.1 t/m 6.4). Er hing al een vleermuiskast op voorhand (dus in totaal hangen er nu 5 vleermuiskasten). Bij een eventuele aanwezigheid van beschermde soorten (vleermuizen en huismussen) wordt hiermee reeds op voorhand gemitigeerd door het aanbrengen van alternatieven waarbij sprake is van een geruime gewenningsperiode (amovering is op zijn vroegst in najaar 2020 aan de orde).

Afbeelding 6.1 Bijgeplaatste mussenhotels en vleermuiskasten

Afbeelding 6.2 Vleermuiskasten achterzijde loods (zuid /zuid west)

Afbeelding 6.3 Vleermuiskasten achterzijde loods (zuid / zuidwest)

Afbeelding 6.4 Huismuskasten aan loods (noord / noordoost)

7. Conclusies

Kort samengevat is het resultaat van de quickscan:

- Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van Natura 2000, effecten op Natura 2000 worden hierdoor niet verwacht.
- Effecten op het Natuur Netwerk Nederland (NNN) kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat het plangebied zich buiten de 100 meter invloedzone bevindt.
- Effecten op beschermde planten, ongewervelden, amfibieën, reptielen, vissen, grondgebonden zoogdieren, kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Effecten op vleermuizen en huismussen dienen door middel van een jaarrond onderzoek nader te worden bepaald. Door de aanwezigheid van geschikte alternatieven in de omgeving en aangebrachte vleermuiskasten en mussenhotels worden effecten op de gunstige staat van instandhouding niet verwacht en is het aannemelijk dat bij de eventuele aanwezigheid van deze soorten een ontheffing Wet natuurbescherming kan worden verleend.
- Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten geldt (wel) de bepaling van zorgplicht (Art 1.11).

Aanbeveling

Bij de nieuwbouw van de nog te bouwen/ontwerpen woning dient rekening gehouden te worden met huismus en vleermuizen door bijvoorbeeld vleermuisstenen in te metselen in gevel en/of huismusvide toe te passen onder de eerste rij dakpannen. Hiermee is de nieuwe woning ook duurzaam voor beschermde soorten.

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Literatuur

Broekhuizen, M.S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Websites:

www.BIJ12.nl

www.NDFF.nl

www.Ravon.nl

www.vlinderstichting.nl

www.telmee.nl

www.floron.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.verspreidingsatlas.nl

<https://webkaart.provincie-utrecht.nl/>

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde Staatsbosbeheer alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen. Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernietigen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaat- sen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplanting- plaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernietigen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernietigen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernietigen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**

Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernietigen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.

Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

- **Overige 'nationaal beschermde' soorten:**

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode.

Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boommarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermden soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermden gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermden soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.